

یغما کردن و یغما زدن:

بمعنی غارت کردن، لابد از کلمه یغما که بمعنی قبیله ایست معروف از اترک شرقی (که در دیوان لغات الترك کاشغری نیز گویا نامشان در جزء قبایل اترک آمده است) لابد مأخوذ است مثل ترکیازی و ترکیازی کردن. رجوع شود به بهار عجم در یغما که دو شعر از معزی شاهد آورده و نیز از غیر او، و كذلك در عنوان خوان کرم و خوان یغما. قدیمترین شاهد استعمال این کلمه یعنی یغما زدن یا کردن گویا از قرار تقریر آقای اقبال در سیاست نامه نظام الملک است و سپس در اشعار معزی که یکی از آنها بیت ذیل است از جمله قصیده از و در مدح ملک شاه سلجوقی که ظاهراً در خصوص فتوحات او در کاشغر و نصب یکی از خانیه بر تخت سلطنت بجای یکی دیگر از آنها گوید:

از خانیان گروهی کز خط شدند بیرون^(۱)

جناک آوران یغما جانشان زدند یغما

تکرار میکنم که برای شواهد این کلمه رجوع شود حتماً به بهار عجم « از خط بیرون شدن » و « خوان کرم و خوان یغما » و خود « یغما ».

بمناسبت جواب سؤالی از طرف آقای نخجوانی از تبریز این ورایه تحریر شد،

۲۰ بهمن ۱۳۱۹ .

یلدا [شب -]:

رجوع شود بهامش برهان قاطع خودم در تحت همین کلمه ،

— و بدانشمندان آذربایجان ص ۴۰۳ ،

— و به پشت دودیوان سنائی و معزی ،

— و آثار الباقیه ابوریحان .

۱- یعنی نافرمانی کردند . رجوع به بهار عجم در همین عنوان « از خط بیرون شدن ».

یوسفی^(۱) :

یوسفی تخلص یوسف بن محمد طبیب هروی^(۲) است که در ایام بابر و همایون میزیسته
و او صاحب تألیفات ذیل است :

- فواید اخیار^(۳) که در ۹۱۳ تألیف شده ،
- قصیده فی حفظ الصحه^(۴) که سال ۹۳۷ آنرا ببا بر تقدیم نموده ،
- ریاض الادویه که در ۹۴۶ بنام همایون پرداخته شده ،
- علاج الامراض^(۵) که رساله ایست که شرح کتاب علاج الامراض است (فهرست
ریو ۲: ۴۷۵) .

از جامع الفوائد منتخباتی در بریتیش میوزیم و از ریاض الادویه نسخه‌ای در
کتابخانه لنین گراد (فهرست بارون روزن ص ۳۱۸-۳۱۹) موجود است .

۱- این در یقه تماماً بخط مرحوم عباس اقبال است و بعضی نکته‌ها که مرحوم قزوینی
بر آن اضافه کرده است بصورت پاورقی نقل میشود . (ا.ا.)

۲- هیچ جانسبت هروی را برای این شخص عجلاله ندیده‌ام، ولی در آخر جامع الفوائد
چاپ شده است .

۳- در «حج» ندارد ولی در آخر جامع الفوائد ص ۱۴۰-۱۷۷ <دارد>

۴- در «حج» ندارد .

انتشارات دانشگاه تهران

تألیف دکتر عزت‌الله خبیری	۱ - وراثت (۱)
« « محمود حسابی	۲ - A Strain Theory of Matter
ترجمه « برزو سپهری	۳ - آراء فلاسفه در باره عادت
تألیف « نعمت‌الله کیهانی	۴ - کالبدشناسی هنری
بتصحیح سعید نفیسی	۵ - تاریخ بیهقی جلد دوم
تألیف دکتر محمود سیاسی	۶ - بیماریهای دندان
« « سرهنگ شمس	۷ - بهداشت و بازرسی خوراکیها
« « ذبیح‌الله صفا	۸ - حماسه سرانی در ایران
« « محمد معین	۹ - مز دیسنا و تأثیر آن در ادبیات پارسی
« مهندس حسن شمس	۱۰ - نقشه برداری جلد دوم
« حسین گل‌گلاب	۱۱ - گیاه شناسی
بتصحیح مدرس رضوی	۱۲ - اساس الاقتباس خواجه نصیر طوسی
تألیف دکتر حسن ستوده تهرانی	۱۳ - تاریخ دیپلوماسی عمومی جلد اول
« « علی اکبر بریمن	۱۴ - روش تجزیه
فراهم آورده دکتر مهدی بیانی	۱۵ - تاریخ افضل - بدایع الزمان فی وقایع کرمان
تألیف دکتر قاسم زاده	۱۶ - حقوق اساسی
« زین‌العابدین ذوالمجدین	۱۷ - فقه و تجارت
—	۱۸ - راهنمای دانشگاه
—	۱۹ - مقررات دانشگاه
« مهندس حبیب‌الله نابتی	۲۰ - درختان جنگلی ایران
—	۲۱ - راهنمای دانشگاه بانگلیسی
تألیف دکتر هشترودی	۲۲ - راهنمای دانشگاه فرانسه
« مهدی برکشلی	۲۳ - Les Espaces Normaux
ترجمه بزرگ علوی	۲۴ - موسیقی دوره ساسانی
تألیف دکتر عزت‌الله خبیری	۲۵ - حماسه ملی ایران
« « علینقی وحدتی	۲۶ - زیست شناسی (۴) بحث در نظریه لامارک
تألیف دکتر بیکانه حابری	۲۷ - هندسه تجلیلی
« « «	۲۸ - اصول گداز و استخراج فلزات جلد اول
« « «	۲۹ - اصول گداز و استخراج فلزات « دوم
« « «	۳۰ - اصول گداز و استخراج فلزات « سوم

- ۳۱- ریاضیات در شیمی
- ۳۲- جنگل شناسی جلد اول
- ۳۳- اصول آموزش و پرورش
- ۳۴- فیز یولژی گیاهی جلد اول
- ۳۵- جبر و آنالیز
- ۳۶- گزارش سفر هند
- ۳۷- تحقیق انتقادی در عروض فارسی
- ۳۸- تاریخ صنایع ایران - ظروف سفالین
- ۳۹- واژه نامه طبری
- ۴۰- تاریخ صنایع اروپا در قرون وسطی
- ۴۱- تاریخ اسلام
- ۴۲- جانورشناسی عمومی
- ۴۳- Les Connexions Normales
- ۴۴- کالبد شناسی توصیفی (۱) - استخوان شناسی
- ۴۵- روان شناسی کودک
- ۴۶- اصول شیمی پزشکی
- ۴۷- ترجمه و شرح تبصره علامه جلد اول
- ۴۸- اکوستیک «صوت» (۱) ارتعاشات - سرعت
- ۴۹- انگل شناسی
- ۵۰- نظریه توابع متغیر مختلط
- ۵۱- هندسه ترسیمی و هندسه رقومی
- ۵۲- درس اللغة والادب (۱)
- ۵۳- جانورشناسی سیستماتیک
- ۵۴- پزشکی عملی
- ۵۵- روش تهیه مواد آلی
- ۵۶- ماهمالی
- ۵۷- فیز یولژی گیاهی جلد دوم
- ۵۸- فلسفه آموزش و پرورش
- ۵۹- شیمی تجزیه
- ۶۰- شیمی عمومی
- ۶۱- امیل
- ۶۲- اصول علم اقتصاد
- ۶۳- مقاومت مصالح
- ۶۴- کشت گیاه حشره کش پیرتر
- ۶۵- آسیب شناسی
- نگارش دکتر هورفر
- « مرحوم مهندس کریم ساعی
- « دکتر محمد باقر هوشیار
- « « اسمعیل زاهدی
- نگارش دکتر محمدعلی مجتهدی
- « « غلامحسین صدیقی
- « « پرویز نائل خانلری
- « « مهدی بهرامی
- « « صادق کیا
- « عیسی بهنام
- « دکتر فیاض
- « « فاطمی
- « « هشترودی
- « دکتر امیراعلم - دکتر حکیم
- دکتر کیهانی - دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس - دکتر نائینی
- نگارش دکتر مهدی جلای
- « « آ. وارتانی
- « زین العابدین ذوالمجدین
- « دکتر ضیاء الدین اسمعیل بیگی
- « « ناصر انصاری
- « « افضل پور
- « احمد بیرشک
- « دکتر محمدی
- « « آزر
- « « نجم آبادی
- « « صفوی گلپایگانی
- « « آهی
- « « زاهدی
- « دکتر فتح الله امیر هوشمند
- « « علی اکبر پریشان
- « مهندس سعیدی
- ترجمه مرحوم غلامحسین زیرک زاده
- تألیف دکتر محمود کیهانی
- « مهندس گوهریان
- « مهندس میردامادی
- « دکتر آرمین

۶۶- مکانیک فیزیک

۶۷- کالبدشناسی توصیفی (۲) - مفصل شناسی

۶۸- درمانشناسی جلد اول

۶۹- درمانشناسی « دوم

۷۰- گیاه شناسی - تشریح عمومی نباتات

۷۱- شیمی آنالیتیک

۷۲- اقتصاد جلد اول

۷۳- دیوان سید حسن غزنوی

۷۴- راهنمای دانشگاه

۷۵- اقتصاد اجتماعی

۷۶- تاریخ دیپلوماسی عمومی جلد دوم

۷۷- زیبا شناسی

۷۸- تئوری سنتتیک گازها

۷۹- کارآموزی داروسازی

۸۰- قوانین دامپزشکی

۸۱- جنگل شناسی جلد دوم

۸۲- استقلال آمریکا

۸۳- کنجکاو یهای علمی و ادبی

۸۴- ادوار فقه

۸۵- دینامیک گازها

۸۶- آئین دادرسی در اسلام

۸۷- ادبیات فرانسه

۸۸- از سربن تا یونسکو - دو ماه در پاریس

۸۹- حقوق تطبیقی

۹۰- میکروپ شناسی جلد اول

۹۱- میز راه جلد اول

۹۲- « « دوم

۹۳- کالبد شکافی (تشریح علی دست و پا)

۹۴- ترجمه و شرح تبصره علامه جلد دوم

۹۵- کالبد شناسی توصیفی (۳) - عضله شناسی

۹۶- « « (۴) - رگ شناسی

۹۷- بیماریهای گوش و حلق و بینی جلد اول

۹۸- هندسه تحلیلی

۹۹- جبر و آنالیز

۱۰۰- تفوق و برتری اسپانیا (۱۵۵۹-۱۶۶۰)

تالیف دکتر کمال جناب

« « امیراعلم - دکتر حکیم -

دکتر کیهانی - دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس

تالیف دکتر عطائی

« « «

« مهندس حبیب الله ثابتی

« دکتر گاکیک

« « علی اصغر پورهمایون

بتصحیح مدرس رضوی

-

تألیف دکتر شهیدفر

« « حسن ستوده تهرانی

« علینقی وزیر

« دکتر روشن

« « جنیدی

« « میمندی نژاد

« مرحوم مهندس ساعی

« دکتر مجیر شیبانی

-

« محمود شهابی

« دکتر شفاری

« محمد سنکلیجی

« دکتر سپهبدی

« « علی اکبر سیاسی

« « حسن افشار

تألیف دکتر سهراب - دکتر میردامادی

« « حسین گلر

« « « «

« « نعمت الله کیهانی

« زین العابدین ذوالمجدین

« دکتر امیراعلم - دکتر حکیم

دکتر کیهانی - دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس

« « « «

تألیف دکتر جمشیداعلم

« « کامکار پارسی

« « « «

« « بیانی

- ۱۰۱- کالبدشناسی توصیفی - استخوان‌شناسی اسب
- ۱۰۲- تاریخ عقاید سیاسی
- ۱۰۳- آزمایش و تصفیه آبها
- ۱۰۴- هشت مقاله تاریخی و ادبی
- ۱۰۵- فیه مافیه
- ۱۰۶- جغرافیای اقتصادی جلد اول
- ۱۰۷- الکتريسته و موارد استعمال آن
- ۱۰۸- مبادلات انرژی در گیاه
- ۱۰۹- تلخیص الیوان عن مجازات القرآن
- ۱۱۰- دو رساله - وضع الفاظ و قاعده لاضرر
- ۱۱۱- شیمی آلی جلد اول تئوری و اصول کلی
- ۱۱۲- شیمی آلی «ارسمالیک» جلد اول
- ۱۱۳- حکمت الهی عام و خاص
- ۱۱۴- امراض حلق و بینی و حنجره
- ۱۱۵- آنالیز ریاضی
- ۱۱۶- هندسه تحلیلی
- ۱۱۷- شکسته بندی جلد دوم
- ۱۱۸- باغبانی (۱) باغبانی عمومی
- ۱۱۹- اساس التوحید
- ۱۲۰- فیزیک پزشکی
- ۱۲۱- اکوستیک «صوت» (۲) مشخصات صوت - لوله - تار
- ۱۲۲- جراحی فوری اطفال
- ۱۲۲- فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (۱)
- ۱۲۴- چشم پزشکی جلد اول
- ۱۲۴- شیمی فیزیک
- ۱۲۶- بیماریهای گیاه
- ۱۲۷- بحث در مسائل پرورش اخلاقی
- ۱۲۸- اصول عقاید و کرائم اخلاق
- ۱۲۹- تاریخ کشاورزی
- ۱۳۰- کالبدشناسی انسانی (۱) سر و گردن
- ۱۳۱- امراض و اگیر دام
- ۱۳۲- درس اللغة و الادب (۲)
- ۱۳۳- واژه نامه گرمائی
- ۱۳۴- تک یاخته شناسی
- ۱۳۵- حقوق اساسی چاپ پنجم (اصلاح شده)
- ۱۳۶- عضله و زیبایی پلاستیک
- ۱۳۷- طیف جذبی و اشعه ایکس

- تألیف دکتر میر بابائی
- « « محسن عزیزی
- نگارش « محمد جواد چنیدی
- « نصرالله فلسفی
- « بدیع الزمان فروزانفر
- « دکتر محسن عزیزی
- « مهندس عبدالله ریاضی
- « دکتر اسمعیل زاهدی
- « سید محمد باقر سبزواری
- « محمود شهابی
- « دکتر عابدی
- « « شیخ
- نگارش مهدی قمشه
- « دکتر علیم مروستی
- « « منوچهر وصال
- « « احمد عقیلی
- « « امیر کیا
- « مهندس شیبانی
- « مهدی آشتیانی
- « دکتر فرهاد
- « « اسمعیل بیگی
- « « مرعشی
- « علینقی منزوی تهرانی
- « دکتر ضرابی
- « « بازرگان
- « « خبیری
- « « سپهری
- « زین العابدین ذوالمجدین
- « دکتر تقی بهرامی
- « « حکیم ود دکتر گنج بخش
- « « رستگار
- « « محمدی
- « « صادق کیا
- « « عزیز رفیعی
- « « قاسم زاده
- « « کیپانی
- « « فاضل زندی

- ۱۷۴- تاریخ مصر (جلد اول) تألیف احمد بهمنش
- ۱۷۵- آسیب‌شناسی آزرده‌گی سیستم رتیکولو آندوتلیال > دکتر آرمین
- ۱۷۶- نهضت ادبیات فرانسه در دوره رومانیک > مرحوم زیرک‌زاده
- ۱۷۷- فیزیولوژی (طب عمومی) نگارش دکتر مصباح
- ۱۷۸- خطوط لبه‌های جذبی (اشعه ایکس) > > زندگی
- ۱۷۹- تاریخ مصر (جلد دوم) > احمد بهمنش
- ۱۸۰- سیر فرهنگ در ایران و مغرب زمین > دکتر صدیق‌اعلم
- ۱۸۱- فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (جلد سوم- قسمت دوم) > محمد تقی دانش‌پژوه
- ۱۸۲- اصول فن کتابداری > دکتر محسن صبا
- ۱۸۳- رادیو الکتریسته > > رحیمی
- ۱۸۴- پیوره > > محمود سیاسی
- ۱۸۵- چهار رساله > محمد سنگلجی
- ۱۸۶- آسیب‌شناسی (جلد دوم) > دکتر آرمین
- ۱۸۷- یادداشت‌های مرحوم قزوینی فراهم آورده آقای ایرج افشار
- ۱۸۸- استخوان‌شناسی مقایسه‌ای (جلد دوم) تألیف دکتر میربابائی
- ۱۸۹- جغرافیای عمومی (جلد اول) > > مستوفی
- ۱۹۰- بیماریهای واگیر (جلد اول) > > غلامعلی بینش‌ور
- ۱۹۱- بتن فولادی (جلد اول) < مهندس خلیلی
- ۱۹۲- حساب جامع و فاضل نگارش دکتر مجتهدی
- ۱۹۳- ترجمه مبدء و معاد ترجمه آقای محمودشهابی
- ۱۹۴- تاریخ ادبیات روسی تألیف > سعید نفیسی
- ۱۹۵- تاریخ تمدن ایران ساسانی (جلد دوم) > > > >
- ۱۹۶- درمان تراخم با الکتروکوآگولاسیون > دکتر پرفسور شمس
- ۱۹۷- شیمی و فیزیک (جلد اول) > > توسلی
- ۱۹۸- فیزیولوژی عمومی > > شیبانی
- ۱۹۹- داروسازی جالینوسی > > مقدم
- ۲۰۰- علم‌العلامات نشانه‌شناسی (جلد دوم) > > میمندی نژاد
- ۲۰۱- استخوان‌شناسی (جلد اول) > > نعمت‌اله کیهانی
- ۲۰۲- پیوره (جلد دوم) > > محمود سیاسی
- ۲۰۳- علم النفس ابن‌سینا و تطبیق آن با روانشناسی جدید > > علی اکبر سیاسی
- ۲۰۴- قواعد فقه > آقای محمودشهابی
- ۲۰۵- تاریخ سیاسی و دیپلوماسی ایران > دکتر علی اکبرینا
- ۲۰۶- فهرست مصنفات ابن‌سینا > > مهدوی
- ۲۰۷- مخارج الحروف تصحیح و ترجمه دکتر پرویز ناتل خانلری
- ۲۰۸- عیون الحکمه از ابن‌سینا - چاپ عکسی

۲۰۹- شیمی یولوژی

۲۱۰- میکروشناسی (جلد دوم)

۲۱۱- حشرات زیان آور ایران

۲۱۲- هواشناسی

۲۱۳- حقوق مدنی

۲۱۴- ماخذ قصص و تمثیلات مثنوی

۲۱۵- مکانیک استدلالی

۲۱۶- ترمودینامیک (جلد دوم)

۲۱۸- گروه بندی و انتقال خون

۲۱۸- فیزیک، ترمودینامیک (جلد اول)

۲۱۹- روان پزشکی (جلد سوم)

۲۲۰- بیماریهای درونی (جلد اول)

۲۲۱- حالات عصبانی یا نورز

۲۲۲- کالبدشناسی توصیفی (۷)

(دستگاه گوارش)

۲۲۳- علم الاجتماع

۲۲۴- الهیات

۲۲۵- هیدرولیک عمومی

۲۲۶- شیمی عمومی معدنی فلزات (جلد اول)

۲۲۷- آسیب شناسی آزردهای سوزنال «غده فوق کلیوی»

۲۲۸- اصول الصرف

۲۲۹- سازمان فرهنگی ایران

۲۳۰- فیزیک، ترمودینامیک (جلد دوم)

۲۳۱- راهنمای دانشگاه

۲۳۲- مجموعه اصطلاحات علمی

۲۳۳- بهداشت غذایی (بهداشت نسل)

۲۳۴- جغرافیای کشاورزی ایران

۲۳۵- ترجمه النهایه با تصحیح و مقدمه (۱)

۲۳۶- احتمالات و آمار ریاضی (۲)

۲۳۷- اصول تشریح چوب

۲۳۸- خون شناسی عملی (جلد اول)

۲۳۹- تاریخ ملل قدیم آسیای غربی

۲۴۰- شیمی تجزیه

۲۴۱- دانشگاهها و مدارس عالی امریکا

۲۴۲- پانزده گفتار

۲۴۳- بیماریهای خون (جلد دوم)

تألیف دکتر مافی

» آقایان دکتر سهراب-
دکتر میردامادی

» مهندس عباس دواچی

» دکتر محمد منجمی

» » سیدحسن امامی

نگارش آقای فروزانفر

» پرفسور فاطمی

» مهندس بازرگان

» دکتر یحیی پوبا

» » روشن

» » میرسپاسی

» » میمندی نژاد

ترجمه » چهارازی

تألیف دکتر امیراعلم - دکتر حکیم

دکتر کیهانی - دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس

تألیف دکتر مهدوی

» فاضل تونی

» مهندس ریاضی

تألیف دکتر فضل الله شیروانی

» » آرمین

» علی اکبر شهابی

تألیف دکتر علی کنی

نگارش دکتر روشن

-

-

نگارش دکتر فضل الله صدیق

» دکتر تقی بهرامی

» آقای سید محمد سبزواری

» دکتر مهدوی اردبیلی

» مهندس رضا حجازی

» دکتر رحمتیان دکتر شمس

» » بهمنش

» » شیروانی

» ضیاء الدین اسمعیل بیکی

» آقای مجتبی مینوی

» دکتر یحیی پوبا

- ۲۴۴- اقتصاد کشاورزی
- ۲۴۵- علم العلامات (جلد سوم)
- ۲۴۶- بتن آرمه (۲)
- ۲۴۷- هندسه دیفرانسیل
- ۲۴۸- فیزیولوژی گل ورده بندی تک لپه ایها
- ۲۴۹- تاریخ زندیه
- ۲۵۰- ترجمه النهایه با تصحیح و مقدمه (۲)
- ۲۵۱- حقوق مدنی (۲)
- ۲۵۲- دفتر دانش و ادب (جزء دوم)
- ۲۵۳- یادداشتهای قزوینی (جلد دوم ب، ت، ث، ج)
- ۲۵۴- تفوق و برتری اسپانیا
- ۲۵۵- تیره شناسی (جلد اول)
- ۲۵۶- کالبد شناسی توصیفی (۸)
دستگاه ادرار و تناسل - برده صفاق
- ۲۵۷- حل مسائل هندسه تحلیلی
- ۲۵۸- کالبد شناسی توصیفی (حیوانات اهلی مفصل شناسی مقایسه ای)
- ۲۵۹- اصول ساختمان و محاسبه ماشینهای برق
- ۲۶۰- بیماریهای خون و لنف (بررسی بالینی و آسیب شناسی)
- ۲۶۱- سرطان شناسی (جلد اول)
- ۲۶۲- شکسته بندی (جلد سوم)
- ۲۶۳- بیماریهای واگیر (جلد دوم)
- ۲۶۴- انگل شناسی (بندپایان)
- ۲۶۵- بیماریهای درونی (جلد دوم)
- ۲۶۶- دامپرووری عمومی (جلد اول)
- ۲۶۷- فیزیولوژی (جلد دوم)
- ۲۶۸- شعر فارسی (در عهدشاهرخ)
- ۲۶۹- فن انگشت نگاری (جلد اول و دوم)
- ۲۷۰- منطق التلویحات
- ۲۷۱- حقوق جنائی
- ۲۷۲- سمیولوژی اعصاب
- ۲۷۳- کالبد شناسی توصیفی (۹)
(دستگاه تولید صوت و تنفس)
- ۲۷۴- اصول آمار و کلیات آمار اقتصادی
- ۲۷۵- گزارش کنفرانس اتمی ژنو
- ۲۷۶- امکان آلوده کردن آبهای مشروب
- نگارش دکتر احمد هومن
- » » میمندی نژاد
- » آقای مهندس خلیلی
- » دکتر بهروز
- » » زامدی
- » » هادی هدایتی
- » آقای سبزواری
- » » دکتر امامی
-
- » ایرج افشار
- » دکتر خانباها بیانی
- » » احمد پارسا
- تألیف دکتر امیر اعلم - دکتر حکیم - دکتر کیهانی
دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس
نگارش دکتر علیتقی وحدتی
- » » میر بابائی
- » مهندس احمد رضوی
- » دکتر رحمتیان
- » » آرمین
- » » امیر کیا
- » » بینش ور
- » » عزیز رفیعی
- » » میمندی نژاد
- » » بهرامی
- » » علی کاتوزیان
- » » یارشاطر
- نگارش ناصرقلی وادسر
- » دکتر فیاض
- تألیف آقای دکتر عبدالحسین عامی آبادی
- » » » چهارازی
- تألیف دکتر امیر اعلم - دکتر حکیم - دکتر کیهانی
دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس
نگارش دکتر محسن صبا
- » » جناب دکتر بازرگان
- نگارش دکتر حسین سهراب - دکتر میمندی نژاد

- ۲۷۷- مدخل منطق صورت نگارش دکتر غلامحسین مصاحب
- ۲۷۸- ویروسها > > فرج الله شفا
- ۲۷۹- تالیفاتها (آلکها) > > عزت الله خبیری
- ۲۸۰- گیاه شناسی سیستماتیک > > محمد درویش
- ۲۸۱- تیره شناسی (جلد دوم) > > پارسا
- ۲۸۲- احوال و آثار خواجه نصیرالدین طوسی > مدرس رضوی
- ۲۸۳- احادیث مثنوی > آقای فروزانفر
- ۲۸۴- قواعد النحو > قاسم توپسرکانی
- ۲۸۵- آزمایشهای فیزیک > دکتر محمد باقر محمودیان
- ۲۸۶- پندنامه اهوازی یا آئین پزشکی > > محمود نجم آبادی
- ۲۸۷- بیماریهای خون (جلد سوم) > > بهی بیویا
- ۲۸۸- جنین شناسی (روبان شناسی) جلد اول > > احمد شفائی
- ۲۸۹- مکانیک فیزیک (اندازه گیری مکانیک نقطه مادی و فرضیه نسبی) (چاپ دوم) > > تألیف دکتر کمال الدین جناب
- ۲۹۰- بیماریهای جراحی قفسه سینه (ریه، مری، قفسه سینه) > > محمد تقی قوامیان
- ۲۹۱- آکوستیک (صوت) چاپ دوم > > ضیاء الدین اسماعیل بیگی
- ۲۹۲- چهار مقاله > > بنصیح > محمد معین
- ۲۹۳- داریوش یکم (پادشاه پارسها) > > نگارش > منشی زاده
- ۲۹۴- کالبدشکافی تشریح عملی سرو کردن - سلسله اعصاب مرکزی > > نعمت الله کیهانی
- ۲۹۵- درس اللغة و الادب (۱) چاپ دوم > > محمد مهدی
- ۲۹۶- سه گفتار خواجه طوسی > > بکوشش > محمد تقی دانش پژوه
- ۲۹۷- Sur les espaces de Riemann > > نگارش > دکتر هشترودی
- ۲۹۸- فصول خواجه طوسی > > بکوشش > محمد تقی دانش پژوه
- ۲۹۹- فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (جلد سوم) بخش سوم > > نگارش > محمد تقی دانش پژوه
- ۳۰۰- الرسالة المعینة > > > >
- ۳۰۱- آغاز و انجام > > ایرج افشار
- ۳۰۲- رساله امامت خواجه طوسی > > بکوشش > محمد تقی دانش پژوه
- ۳۰۳- فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (جلد سوم) بخش چهارم > > > >
- ۳۰۴- حل مشکلات معینه خواجه نصیر > > > >
- ۳۰۵- مقدمه قدیم اخلاق ناصری > > جلال الدین همایی
- ۳۰۶- بیوگرافی خواجه نصیرالدین طوسی (بزبان فرانسه) > > نگارش > دکتر امشای
- ۳۰۷- رساله بیست باب در معرفت اسطرلاب > > مدرس رضوی
- ۳۰۸- مجموعه رسائل خواجه نصیرالدین > > > >
- ۳۰۹- سرگذشت و عقائد فلسفی خواجه نصیرالدین طوسی > > > > محمد مدرس (زنجان)

۳۱۰- فیزیک (پدیده‌های فیزیکی در دماهای بسیار خفیف) « دکتر روشن

کتاب هفتم

۳۱۱- رساله جبر و مقابله خواجه نصیر طوسی

بکوشش اکبر دانا سرشت

۳۱۲- آرزوی بیماریهای ناشی از آن

تألیف دکتر هادوی

۳۱۳- راهنمای دانشگاه (بفرانسه) دوم چاپ

-

۳۱۴- احوال و آثار محمد بن جریر طبری

تألیف آقای علی اکبر شهابی

۳۱۵- مکانیک سینماتیک

« دکتر احمد وزیری

۳۱۶- مقدمه روانشناسی (قسمت اول)

« دکتر مهدی جلالی

۳۱۷- دامپروری (جلد دوم)

« تقی بهرامی

۳۱۸- تمرینات و تجربیات (شیمی آلی)

« ابو الحسن شیخ

۳۱۹- جغرافیای اقتصادی (جلد دوم)

« « عزیز

۳۲۰- پاتولوژی مقایسه‌ای (بیماریهای مشترک انسان و دام)

« « میمندی نژاد

۳۲۱- اصول نظریه ریاضی احتمال

تألیف دکتر افضل پور

۳۲۲- رده بندی دوله‌ای ها و باز دانگان

« « زاهدی

۳۲۳- قوانین مالی و محاسبات عمومی و مطالعه بودجه

« « جزابری

از ابتدای مشروطیت تا حال

۳۲۴- کالبدشناسی انسانی (۱) سر و گردن

« « منوچهر حکیم و

(توصیفی - موضعی - طرز تشریح)

« « سید حسین گنج بخش

۳۲۵- ایمنی شناسی (جلد اول)

« « میر دامادی

۳۲۶- حکمت الهی عام و خاص (تجدید چاپ)

« آقای مهدی الهی نمشه‌ای

۳۲۷- اصول بیماریهای ارثی انسان (۱)

« دکتر محمد علی مولوی

۳۲۸- اصول استخراج معادن

« مهندس محمودی

۳۲۹- مقررات دانشگاه (۱) مقررات استخدامی و مالی

جمع آوری دکتر کی نیا

۳۳۰- شلیمر

دانشکده پزشکی

۳۳۱- تجزیه ادرار

مرحوم دکتر ابوالقاسم بهرامی

۳۳۲- جراحی فك و صورت

تألیف دکتر حسین مهدوی

۳۳۳- فلسفه آموزش و پرورش

« « امیر هوشمند

۳۳۴- اکوستیک (۴) صوت

« « اسماعیل بیگی

۳۳۵- الکتريسته صنعتی (جلد اول چاپ دوم)

« « مهندس زنگنه

۳۳۶- سالنامه دانشگاه

-

۳۳۷- فیزیک جلد هشتم- کارهای آزمایشگاه و مسائل ترمودینامیک « دکتر روشن

« دکتر فیاض

۳۳۸- تاریخ اسلام (چاپ دوم)

« « وحدتی

۳۳۹- هندسه تحلیلی (چاپ دوم)

« « محمد مهدی

۳۴۰- آداب اللغة العربية و تاریخها (۱)

- ۳۴۱ - حل مسائل ریاضیات عمومی
- ۳۴۲ - جوامع الحکایات
- ۳۴۳ - شیمی تحلیلی
- ۳۴۴ - اراده معطوف بقدرت (اثر نیچه)
- ۳۴۵ - دفتر دانش و ادب (جلد سوم)
- ۳۴۶ - حقوق مدنی (جلد اول تجدید چاپ)
- ۳۴۷ - نمایشنامه لوسید
- ۳۴۸ - آب شناسی هیدرولوژی
- ۳۴۹ - روش شیمی تجزیه (۱)
- ۳۵۰ - هندسه تریگنومی
- ۳۵۱ - اصول الصرف
- ۳۵۲ - استخراج نفت (جلد اول)
- ۳۵۳ - سخنرانیهای پروفیسور رنه و نسان
- ۳۵۴ - کورش کبیر
- ۳۵۵ - فرهنگ غفاری فارسی فرانسه (جلد اول)
- ۳۵۶ - اقتصاد اجتماعی
- ۳۵۷ - بیولوژی (ورانت) (تجدید چاپ)
- ۳۵۸ - بیماریهای مغزو روان (۳)
- ۳۵۹ - آئین دادرسی در اسلام (تجدید چاپ)
- ۳۶۰ - تقریرات اصول
- ۳۶۱ - کالبد شکافی توصیفی (جلد ۴ - عضله شناسی اسب) تألیف دکتر میربابائی
- ۳۶۲ - الرسالة الکمالیه فی الحقایق الالهیه
- ۳۶۳ - بی حسی های ناحیه ای دردندان پزشکی
- ۳۶۴ - چشم و بیماریهای آن
- ۳۶۵ - هندسه تحلیلی
- ۳۶۶ - شیمی آلی ترکیبات حلقوی (چاپ دوم)
- ۳۶۷ - پزشکی عملی
- ۳۶۸ - اصول آموزش و پرورش (چاپ سوم)
- ۳۶۹ - پرتو اسلام
- ۳۷۰ - جراحی عملی دهان و دندان (جلد اول)
- ۳۷۱ - درد شناسی دندان (۱)
- ۳۷۲ - مجموعه اصطلاحات علمی (قسمت دوم)
- ۳۷۳ - تیره شناسی (جلد سوم)
- ۳۷۴ - المعجم
- تألیف دکتر کامکار پارسا
- « « محمد معین
- « « مهندس قاسمی
- ترجمه دکتر هوشیار
- مقاله دکتر مهدوی
- تألیف دکتر امامی
- ترجمه دکتر سپهبدی
- تألیف دکتر جنیدی
- « « فخرالدین خوشنویسان
- « « جمال عصار
- « « علی اکبر شهابی
- « « دکتر جلال الدین توانا
- ترجمه دکتر سیاسی - دکتر سیمجور
- تألیف دکتر هادی هدایتی
- مهندس امیر جلال الدین غفاری
- دکتر سید شمس الدین جزایری
- « « خبیری
- « « حسین رضاعی
- آقای محمد سنگلجی
- « « محمود شهابی
- « « سبزواری
- « « دکتر محمود مستوفی
- « « باستان
- « « مصطفی کامکار پارسا
- « « ابوالحسن شیخ
- « « ابوالقاسم نجم آبادی
- « « هوشیار
- بقلم عباس خلیلی
- تألیف دکتر کاظم سیمجور
- « « محمود سیاسی
-
- « « احمد پارسا
- بتصحیح مدرس رضوی

۳۷۵ - جواهر آلاثار (ترجمه مشنوی)

۳۷۶ - تاریخ دیپلوماسی عمومی

Textes Français - ۳۷۷

۳۷۸ - شیمی فیزیک (جلد دوم)

۳۷۹ - زیباشناسی

۳۸۰ - بیماریهای مشترک انسان و دام

۳۸۱ - فرزان تن و روان

۳۸۲ - بهبود نسل بشر

بقلم عبدالعزیز صاحب الجواهر

تألیف دکتر محسن عزیزی

« بانو نفیسی

« دکتر علی اکبر توسلی

« آقای علینقی وزیری

« دکتر میمنندی زاد

« « بصیر

« « محمد علی مولوی

Scan: <http://www.new.dli.ernet.in/>
PDF: <http://www.KetabFarsi.com>

بها : ۱۴۵ ریال

مقدمه

در مقدمه مجلدات اول و دوم یادداشتهای قزوینی متذکر شدیم که پس از مرگ علامه میرزا محمد خان قزوینی، جزئی از یادداشتهای آن مرحوم که بتصرف جناب آقای سید حسن تقی زاده درآمده بود در اختیار دانشگاه طهران گذاشته شد تا بچاپ برسد. جمیع آن یادداشتهای که توسط جناب آقای تقی زاده بدانشگاه طهران تحویل گردیده بود همین مقدارست که تاکنون در سه مجلد بطبع رسیده است. در همان ایام، بقیه یادداشتهای که مدت زمانی در اختیار جناب آقای تقی زاده باقی مانده بود بنا باظهار میل ورئه بآنان مسترد گردید. اما در بهمن ماه ۱۳۳۵ مناسبتی پیش آمد که آن نغمه بتصرف دانشگاه طهران در آمد، و میتوان امیدوار بود که بهرور ایام بطبع برسد تا همگان از فواید کثیر آنها برخوردار شوند.

اکنون که جمیع یادداشتهای بازمانده از مرحوم قزوینی در اختیار ماست مناسب است که کمیت و کیفیت آنها را بطور خلاصه در مقدمه این جلد بااطلاع اهل تحقیق و دوستان آن تبعات آن مرحوم برسانم.

کلیه یادداشتهای مرحوم قزوینی را میتوان به سه نوع متمایز تقسیم کرد:

۱- وریقات (فیشها)

مرحوم قزوینی وریقات را که بر حسب ترتیب الفبائی تنظیم کرده بود است (وما هم در چاپ آنها همین روش را رعایت و انخاذ کردیم) بدو دسته اصلی و موقتی مجزا کرده بوده است؛ و متأسفانه هنگامی که ما بطبع مجلدات سه گانه اقدام کردیم متوجه این نکته نبودیم، زیرا همه یادداشتهای رادر اختیار نداشتیم تا با فحص ودقت

چهار

باین نکته وقوف بیابیم . بهمین علت وریقات اصلی و موقتی بعضی از حروف که بایست مجزاً از یکدیگر بطبع برسند در این جلد مخلوط شده است . برای توجه مراجعه کنندگان اینک فهرستی از ترتیب وریقات چاپ شده و چاپ نشده باطلاع میرساند :

الف: وریقات اصلی - تماماً در جلد اول طبع شده است ،

وریقات موقتی - جلد سوم ص ۱ - ۱۶ ،

ب : وریقات اصلی - چاپ نشده است ،

وریقات موقتی - جلد دوم : ص ۳ - ۱۵ ،

ت : وریقات اصلی - جلد دوم : ص ۱ - ۱۲۰ (۱) ،

وریقات موقتی - جلد سوم : ص ۱۹ - ۲۱ ،

ث : وریقات اصلی
وریقات موقتی

جلد دوم : ص ۱۲۳ - ۱۲۵ ،

ج : وریقات اصلی - جلد دوم : ص ۱۲۹ - ۲۰۹ ،

وریقات موقتی - جلد سوم : ص ۲۵ - ۲۸ ،

چ : وریقات اصلی
وریقات موقتی

جلد سوم : ص ۳۰ - ۵۴ ،

بقیه حروف: وریقات اصلی - چاپ نشده است و در حدود ۳۵۰۰ وریقه می باشد ،

وریقات موقتی - جلد سوم : ص ۵۵ - ۳۶۷ .

۲- دفترها

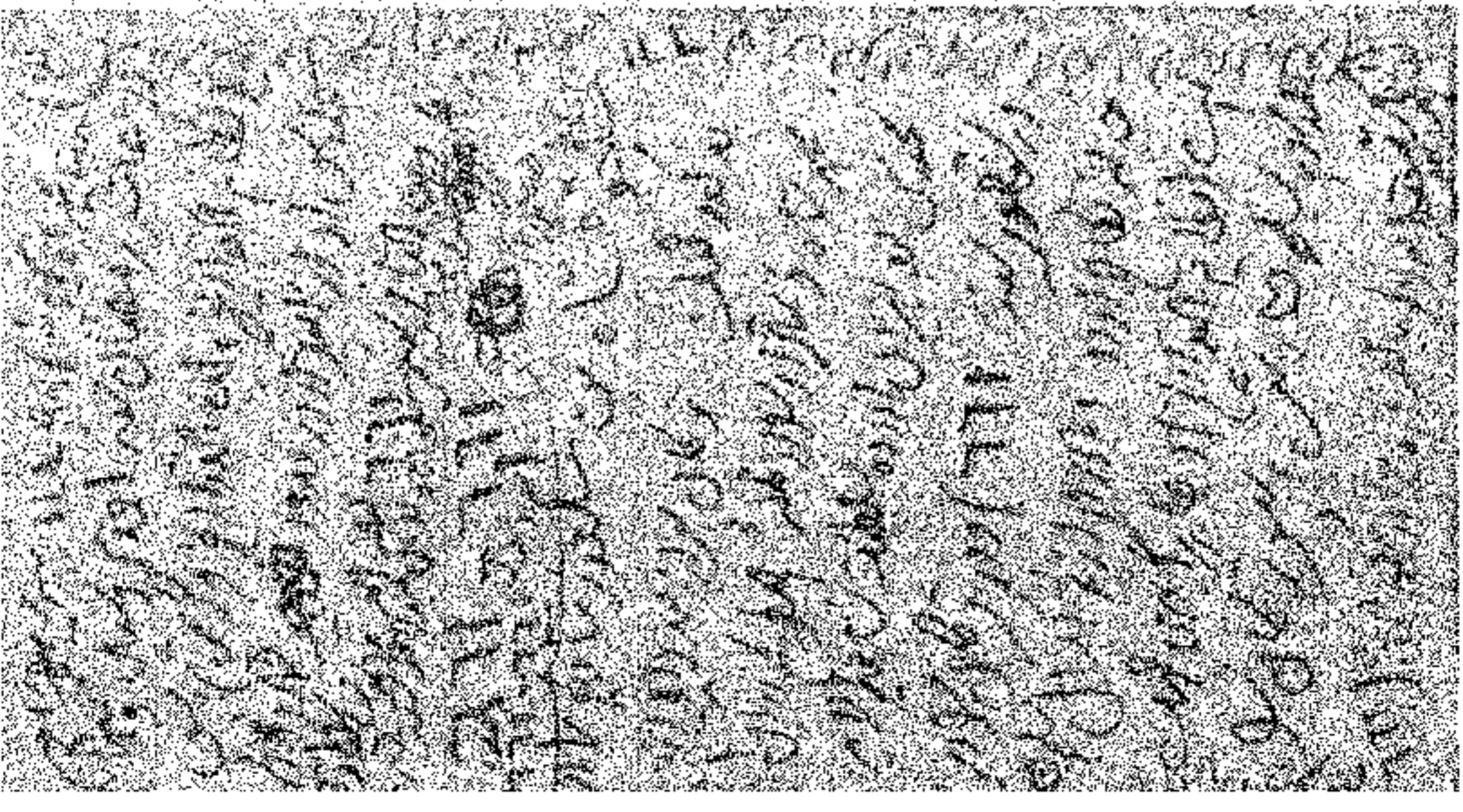
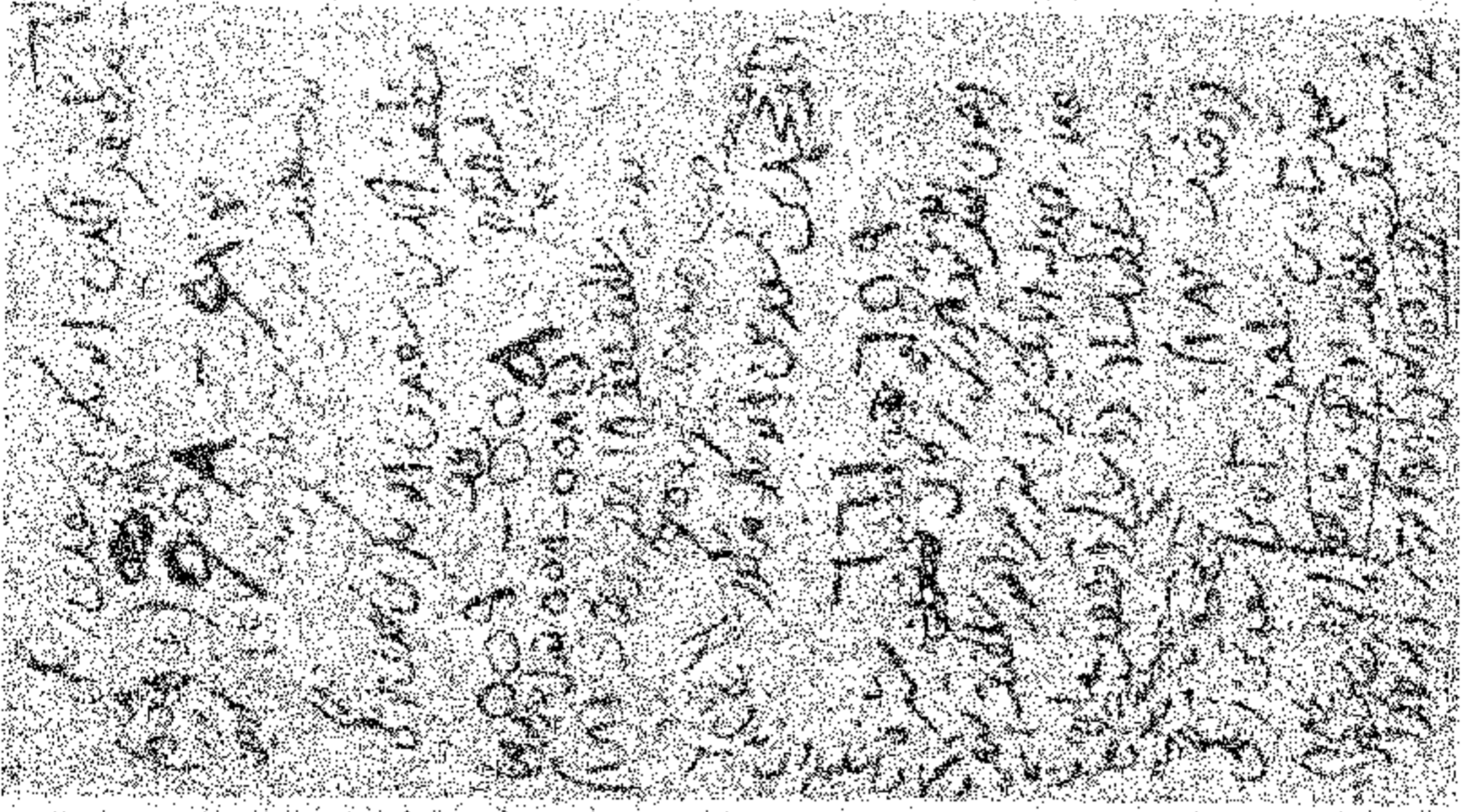
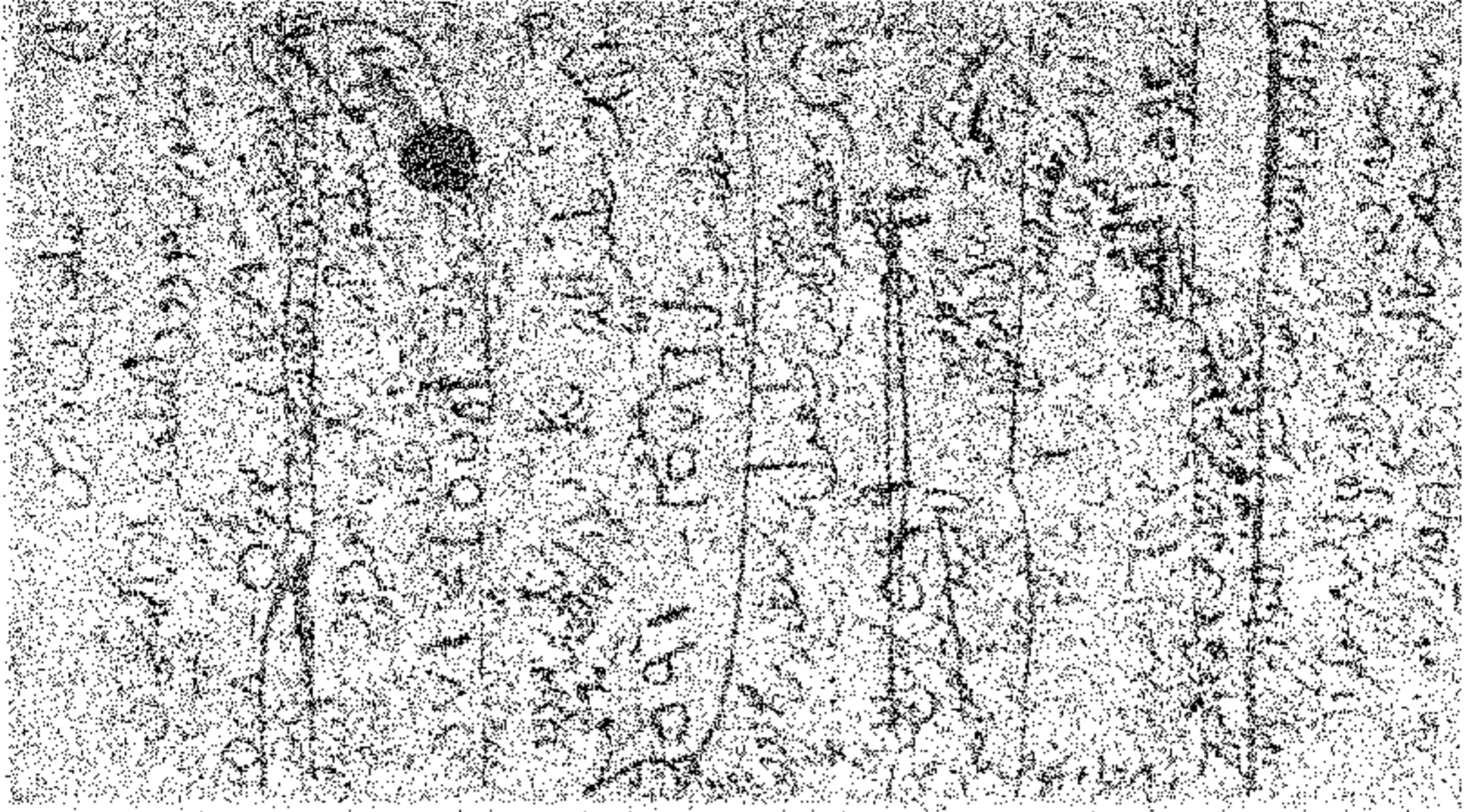
الف- وفيات معاصرین: در دو جلد خشتی - جلد اول - وریخ ذی الحجۃ

۱۳۴۸ قمری است که دربراین شروع بتحریر آن شده است . جلد دوم بیشتر به اعلام

(۱) در حدود یکصد وریقه مربوط به « ترجمه » مجدداً بدست آمده که بعداً بطبع

خواهد رسید .

نمونه سه و برفقه سلغریان فارس

ادبای ایرانی و شرقشناسان فرنگی اختصاص دارد .

مرحوم قزوینی منتخبات و استخراجاتی ازین دو دفتر را بهمین عنوان و فیات معاصرین در دوره های مجله یادگار بطبع رسانید که با وفات خودش ناتمام ماند . آنچه وی طبع کرد مرتب بحروف الفبائی بود و بنام «عبدالمجید خان دوم» ختم گردید .

ب - دفتر یادداشتها : در هشت جلد خشتی - مجلدات ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۹ موجودست . جلد هشتم متأسفانه وجود ندارد .

جلد اول : شروع در مهرماه ۱۳۱۹ شمسی در طهران . مطالب عمده آن بشرح زیر است :

ص ۱ - ۳۰ : منقولاتی از سفینه کهنه حاج سید نصرالله تقوی ،
ص ۳۱ - ۴۳ : سفید ،

ص ۴۴ - ۷۹ : اطلاعاتی در باب کتاب انیس الناس و منقولاتی از آن ،
ص ۸۰ - ۱۲۲ : اطلاعاتی در باب کتاب

The Travels of Pedro Texeira with the « Kings of Harmuz » and extracts of his « Kings of Parsia » , translated and annotated by William Sinclair, Bombay, 1902

و استخراجاتی از آن راجع بملوک هرمز .

ص ۱۲۳ - ۱۳۷ : سفید ،

ص ۱۳۸ - ۱۴۸ : شرح احوال عمادالدین محمود کرمانی بمدوح حافظ ،

ص ۱۴۹ - ۱۵۱ : سفید ،

ص ۱۵۲ - ۱۷۸ : نقل بعضی از قصاید حافظ از روی نسخه مکتوب بخط منعم

الدین اوحدی ملکی حاج سید نصرالله تقوی و تصحیح و تحشیه آنها ،

ص ۱۷۹ : سفید ،

ص ۱۸۰ - ۱۸۵ : وصف نسخه نادر متعلق بشاهزاده فرهاد میرزا از اعقاب شاهزاده

فرهاد میرزای معروف و ملقب بمعتمدالدوله (کتاب هدایة المتعلمین) و نقل قسمتهائی

۱۸۶ - ۱۹۴ : یادداشتهای متفرق .

جلد دوم : شروع در ۱۷ اسفند ماه ۱۳۲۰ شمسی .

ص ۱ - ۹ : منقولاتی از جلد اول تاریخ عصر حافظ تألیف دکتر قاسم غنی ،

ص ۱۰ - ۱۵ ، منقولاتی از «جغرافی تاریخی حافظ ابرو» از روی نسخه متعلق،

با آقای محمد تقی مدرس رضوی که سابقاً متعلق به مرحوم اعتماد السلطنه بوده است

ص ۱۶ : منقولاتی از «جمل فصیحی خوافی نسخه آقای حاج محمد نخجوانی،

ص ۱۷ - ۲۵ : سفید ،

ص ۲۶ - ۳۹ : اطلاعات و یادداشتهایی در باره سجاوندی و شرح احوال سد نفر

منعوت به «سجاوندی» ،

ص ۴۰ - ۴۳ : سفید ،

ص ۴۴ - ۹۸ : تقویم شهر قبطیه مصر ،

ص ۹۹ - ۱۷۶ : سفید ،

ص ۱۷۷ : شجره نسب اخلاف سید محمد نوربخش ،

ص ۱۷۸ - ۱۹۷ : سفید ،

ص ۱۹۸ - ۱۹۹ : فصلی نقل از کتاب معجم الاطباء ،

ص ۲۰۰ - ۲۰۵ : سفید ،

ص ۲۰۶ - ۲۰۷ : دیباچه کتاب «اشجار و اثمار» در احکام نجوم تألیف علاء

بخاری از روی نسخه خطی مورخ ۱۰۳۰ متعلق به آقای سید جلال الدین محدث ،

ص ۲۰۸ - ۲۲۷ : شرح احوال میرزا مخدوم شریفی (۲)

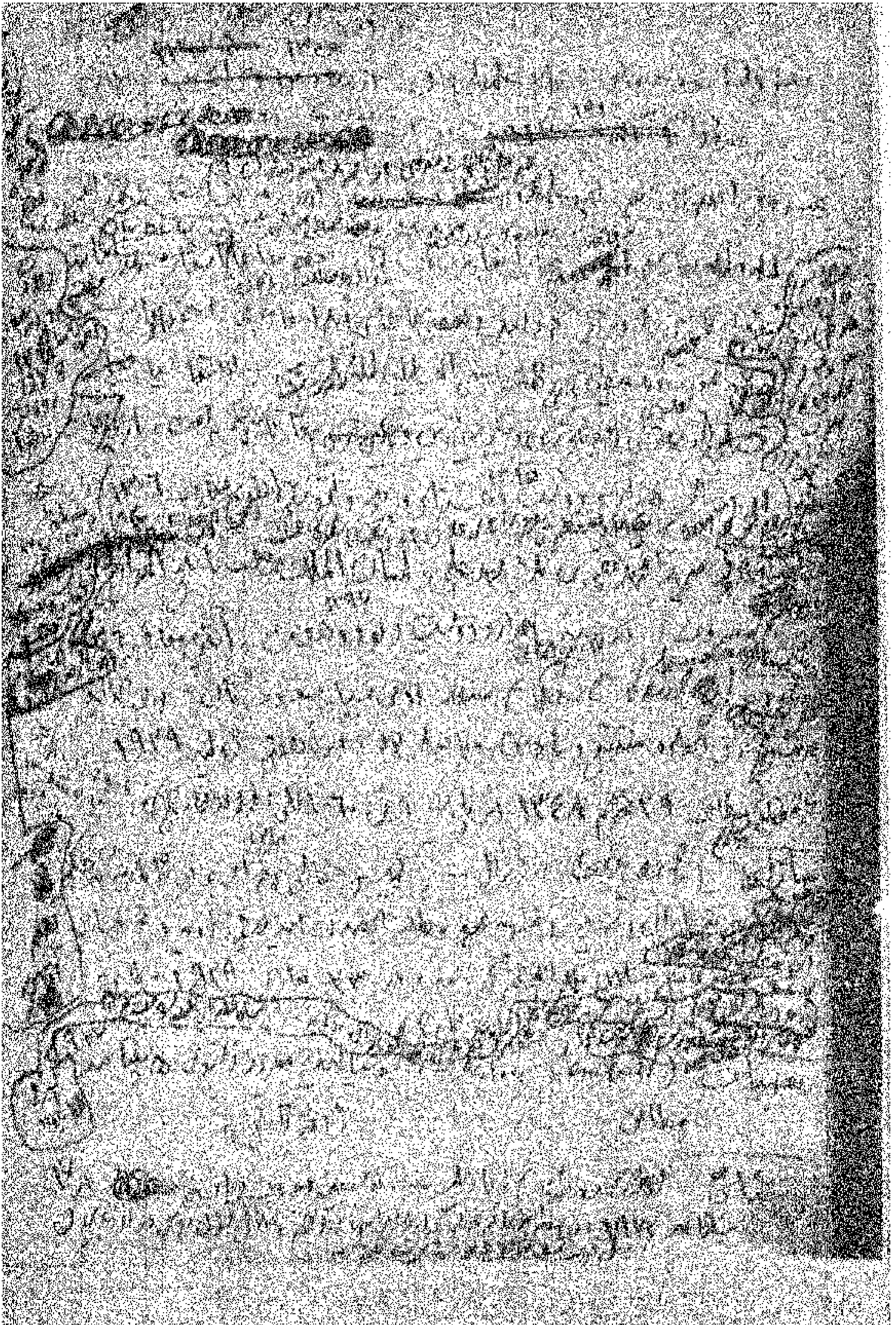
(۱) این نسخه نادر و نفیس اکنون در کتابخانه پادلیان در انگلیس است . علامه

استاد آقای مجتبی مینوی نیز در باب آن مقاله ای نوشته اند که در شماره ۱۲ سال سوم مجله یغما طبع شده است .

(۲) این قسمت توسط دوست دانشمند آقای عباس زریاب خویی با استجازه از جناب

آقای تقی زاده در سال ۱۳۳۲ استنساخ و در دفتر اول جلد اول فرهنگ ایران زمین طبع شد و عیناً در جلد سوم یادداشتهای نیز نقل شده است .

نمونه يك صفحه از دفتر «وفیات معاصرین»

ص ۲۲۸ - ۲۳۳ : سفید .

ص ۲۳۴ - ۲۳۶ : صورت وقفنامه سی پاره قرآن از بی بی ترکان بنت قطب الدین محمد از سلاطین قراخانیان که فعلاً در کرمان موجود است .

جد سوم : شروع در شهر ۱۳۲۱ شمسی .

ص ۱ - ۲۹ : بعضی انتخابات از مجمل فصیحی خوافی از روی نسخه بسیار نفیس قدیمی متعلق به آقای حاج محمد آقای نخجوانی و تحشیه و تعایق بر آنها ،

ص ۳۰ - ۳۳ : سفید ،

ص ۳۴ - ۳۶ : نقل شرحی که حافظ ابرو در تاریخ آل مظفر راجع بسلاطین بایزید بن امیر مبارزالدین محمد بن مظفر و مادرش نوشته (نقل از نسخه خطی عباس اقبال ورق " ۲۸۴ - ۲۸۵) ،

ص ۳۷ - ۴۲ : منقولانی از تاریخ آل مظفر حافظ ابرو نسخه مالکی عباس اقبال ،

ص ۴۳ - ۴۴ : سفید

ص ۴۵ - ۴۷ وصف بعضی از خصوصیات نسخه مجمل فصیحی خوافی متعلق به آقای حاج محمد آقای نخجوانی ،

ص ۴۸ - ۵۳ : سفید ،

ص ۵۴ - ۵۹ : فهرست نام هفتاد نسخه خطی که پروفسور ریتز Ritter آلمانی در استانبول عکسبرداری کرده بوده است و وزارت فرهنگ از مرحوم فروزینی خواسته بوده است که بعضی از آنها را برای چاپ کردن انتخاب نماید ،

ص ۶۰ - ۱۹۹ : سفید ،

ص ۲۰۰ - ۲۰۵ : یاد شرطه (یادداشت‌های عمان مقاله است که در مجله یادگار طبع گردیده است) ،

ص ۲۰۶ - ۲۰۷ : سفید ،

ص ۲۱۸ - ۲۲۶ : یادداشت‌هایی در معنای " ولد - فرزند آورد " و " وادت "

زائید» و شواهد،

ص ۲۲۸ - ۲۳۹ : یادداشتهای متفرق و مختلف .

جلد چهارم: شروع در شهرور ۱۳۲۱ شمسی ،

ص ۱ - ۳ : بعضی یادداشتهای متفرق ،

ص ۴ - ۱۸۷ : نسخه بداهای نسخ شدالازار و تعلیقات مربوط بهمین کتاب ،

ص ۱۸۸ - ۱۹۳ : شرح احوال ابو جعفر خازن منجم .

ص ۱۹۴ - ۱۹۶ : بعضی یادداشتهای مختلف .

جلد پنجم : شروع در ۲۱ مهر ماه ۱۳۲۱ شمسی .

ص ۱ - ۳۸ : مسودات حواشی و تعلیقات شدالازار ،

ص ۳۸ تا سه ورق بعد که الحاق شده است : اطلاعاتی درباره مجالس المؤمنین و

مؤلف آن ،

ص ۳۸ : مفتاح السعادة و مؤلف آن ،

ص ۳۹ - ۲۳۶ : مسودات حواشی و تعلیقات شدالازار ،

جلد ششم : شروع در ۲۰ خرداد ماه ۱۳۲۳ .

ص ۱ - ۲۳۷ : مسودات تعلیقات و حواشی شدالازار .

جلد هفتم : شروع در غره مهر ماه ۱۳۲۴ .

ص ۱ - ۲۳۵ : مسودات حواشی و تعلیقات شدالازار .

جلد نهم : شروع در ۲۳ اسفند ماه ۱۳۲۵ شمسی .

ص ۱ - ۱۳۴ : مسودات حواشی و تعلیقات شدالازار ،

ص ۱۳۵ - ۲۶۹ : سفید ،

ص ۲۷۰ - ۲۷۷ : غلطنامه و استدراکات متن چاپی شدالازار ،

ص ۲۷۷ بعد (چهار صفحه) : بعضی اشارات در شدالازار راجع باحوال شخصی مؤلف .

ج - مسائل پاریسیه : در چهار جلد بقطع جیبی .

جلد اول : مجموعه هفده دفتر و جمعاً بالغ بر ۵۴۲ صفحه است . مرحوم قزوینی در ابتدای این جلد مینویسد « بعضی یادداشتها و تعلیقات و نوادری که در مدت اقامت ثانوی خود در پاریس از ۱۶ ربیع الثانی ۱۳۳۸ (۸ ژانویه ۱۹۲۰) الی اواخر سنه ۱۳۴۸ (اوایل ۱۹۳۰) از کتب متفرقه وافواه رجال جمع والتقاط شده است » .

دفتر اول (ادب الف) :

- رودکی و نظام کلیله و دمنه با مر نصر بن احمد ،

- غرر و سیر تعالی ،

- نسب نواب ،

- تاجیک ، قبیاق ، باکو ،

- شاهنامه ها و سیرالملوکها .

دفتر دوم (ادب ب) :

- شرح تائیه ابن فارس ،

- دینار و درهم ،

- بعضی لغات عبید زاکانی ،

- بعضی اشعار مذکوره در جهانگش :

- شجرة ملوک کرت ،

- کاشغریان و قشقایی .

دفتر سوم (ادب ج) :

- النبییه والاشراف ،

- رئیس بطارکه مشرق ،

- المحاسن والاشداد ،

- بعضی صفات جامده ،